

Συλλογή της Νομολογίας

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (πρώτο τμήμα)

της 10ης Νοεμβρίου 2016*

«Αίτηση αναιρέσεως — Σήμα της Ευρωπαϊκής Ένωσης — Τρισδιάστατο σήμα σε σχήμα κύβου του οποίου οι έδρες έχουν δομή πλέγματος — Αίτηση κηρύξεως ακυρότητας — Απόρριψη της αιτήσεως κηρύξεως ακυρότητας»

Στην υπόθεση C-30/15 P,

με αντικείμενο αίτηση αναιρέσεως δυνάμει του άρθρου 56 του Οργανισμού του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, που ασκήθηκε στις 26 Ιανουαρίου 2015,

Simba Toys GmbH & Co. KG, με έδρα το Fürth (Γερμανία), εκπροσωπούμενη από τον O. Ruhl, Rechtsanwalt,

αναιρεσείουσα,

όπου οι λοιποί διάδικοι είναι:

το **Γραφείο Διανοητικής Ιδιοκτησίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης (EUIPO)**, εκπροσωπούμενο από τους Δ. Μπόττη και A. Folliard-Monguiral,

καθού πρωτοδίκως,

η **Seven Towns Ltd**, με έδρα το Λονδίνο (Ηνωμένο Βασίλειο), εκπροσωπούμενη από τους K. Szamosi και M. Borbás, ügyvédek,

παρεμβαίνουσα πρωτοδίκως,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (πρώτο τμήμα),

συγκείμενο από τους R. Silva de Lapuerta, πρόεδρο τμήματος, E. Regan, J.-C. Bonichot, A. Arabadjiev και S. Rodin (εισηγητή), δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: M. Szpunar

γραμματέας: V. Giacobbo-Peyronnel, υπάλληλος διοικήσεως,

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία και κατόπιν της επ' ακροατηρίου συζητήσεως της 2ας Μαρτίου 2016,

* Γλώσσα διαδικασίας: η αγγλική.

αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα που ανέπτυξε τις προτάσεις του κατά τη συνεδρίαση της 25ης Μαΐου 2016,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

- 1 Με την αίτησή της αναιρέσεως, η Simba Toys GmbH & Co. KG ζητεί την αναίρεση της αποφάσεως την οποία εξέδωσε το Γενικό Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις 25 Νοεμβρίου 2014, επί της υποθέσεως Simba Toys κατά ΓΕΕΑ – Seven Towns (Σχήμα κύβου του οποίου οι έδρες έχουν δομή πλέγματος) (T-450/09, EU:T:2014:983, στο εξής: αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση), και με την οποία απέρριψε την προσφυγή της νυν αναιρεσείουσας με αίτημα την ακύρωση της αποφάσεως του δευτέρου τμήματος προσφυγών του Γραφείου Διανοητικής Ιδιοκτησίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης (EUIPO) (στο εξής: τμήμα προσφυγών) της 1ης Σεπτεμβρίου 2009 (υπόθεση R 1526/2008-2), σχετικά με διαδικασία κηρύξεως ακυρότητας μεταξύ της νυν αναιρεσείουσας και της Seven Towns Ltd (στο εξής: επίμαχη απόφαση).

Το νομικό πλαίσιο

- 2 Ο κανονισμός (ΕΚ) 40/94 του Συμβουλίου, της 20ής Δεκεμβρίου 1993, για το κοινοτικό σήμα (ΕΕ 1994, L 11, σ. 1), καταργήθηκε και αντικαταστάθηκε από τον κανονισμό (ΕΚ) 207/2009 του Συμβουλίου, της 26ης Φεβρουαρίου 2009, για το σήμα της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ 2009, L 78, σ. 1), ο οποίος τέθηκε σε ισχύ στις 13 Απριλίου 2009.
- 3 Ωστόσο, λαμβανομένου υπόψη του χρόνου των πραγματικών περιστατικών, η υπό κρίση διαφορά εξακολουθεί να διέπεται από τον κανονισμό 40/94, τουλάχιστον όσον αφορά τις μη αμιγώς δικονομικού χαρακτήρα διατάξεις.
- 4 Το άρθρο 7 του κανονισμού 40/94, το οποίο φέρει τον τίτλο «Απόλυτοι λόγοι απαραδέκτου», ορίζει τα εξής:

«1. Δεν γίνονται δεκτά για καταχώριση:

[...]

β) τα σήματα που στερούνται διακριτικού χαρακτήρα:

γ) τα σήματα που αποτελούνται αποκλειστικά από σημεία ή ενδείξεις που μπορούν να χρησιμεύσουν, στο εμπόριο, προς δήλωση του είδους, της ποιότητας, της ποσότητας, του προορισμού, της αξίας, της γεωγραφικής προέλευσης ή του χρόνου παραγωγής του προϊόντος ή της παροχής της υπηρεσίας ή άλλων χαρακτηριστικών τους:

[...]

ε) τα σήματα που αποτελούνται αποκλειστικά:

- i) από το σχήμα που επιβάλλεται από την ίδια τη φύση του προϊόντος ή
- ii) από το σχήμα του προϊόντος που είναι απαραίτητο για την επίτευξη ενός τεχνικού αποτελέσματος ή
- iii) από το σχήμα που προσδίδει ουσιαστική αξία στο προϊόν

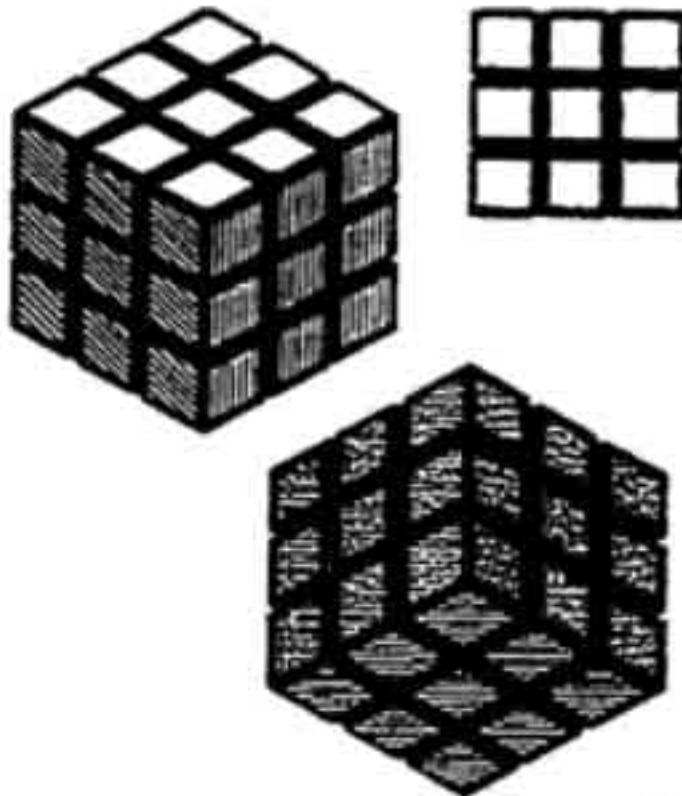
[...]».

- 5 Κατά το άρθρο 74, παράγραφος 1, του κανονισμού 40/94:

«Κατά την ενώπιόν του διαδικασία, το Γραφείο εξετάζει [αυτεπαγγέλτως] τα πραγματικά περιστατικά εντούτοις, σε διαδικασία που αφορά τους σχετικούς λόγους απαραδέκτου της καταχώρισης, η εξέταση περιορίζεται στα επιχειρήματα που προβάλλουν οι διάδικοι, καθώς και [σ]τα υποβληθέντα από αυτούς αιτήματα.»

Ιστορικό της διαφοράς

- 6 Το ιστορικό της διαφοράς, όπως αυτό εκτίθεται στις σκέψεις 1 έως 12 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, μπορεί να συνοψισθεί ως εξής.
- 7 Την 1η Απριλίου 1996, η Seven Towns υπέβαλε αίτηση καταχώρισεως κοινοτικού σήματος στο EUIPO, η οποία αφορούσε το κάτωθι απεικονιζόμενο τρισδιάστατο σημείο:

- 8 Τα προϊόντα για τα οποία ζητήθηκε η καταχώριση εμπίπτουν στην κλάση 28 κατά την έννοια του Διακανονισμού της Νίκαιας, της 15ης Ιουνίου 1957, για τη διεθνή ταξινόμηση των προϊόντων και των υπηρεσιών με σκοπό την καταχώριση σημάτων, όπως έχει αναθεωρηθεί και τροποποιηθεί, και αντιστοιχούν στην ακόλουθη περιγραφή: «Τρισδιάστατα παζλ».
- 9 Στις 6 Απριλίου 1999, το επίμαχο σήμα καταχωρίστηκε ως κοινοτικό, με αριθμό 162784. Η ισχύς του σήματος ανανεώθηκε στις 10 Νοεμβρίου 2006.
- 10 Στις 15 Νοεμβρίου 2006, η Simba Toys υπέβαλε αίτηση κηρύξεως της ακυρότητας του σήματος αυτού, βάσει του άρθρου 51, παράγραφος 1, στοιχείο α', του κανονισμού 40/94, σε συνδυασμό με το άρθρο 7, παράγραφος 1, στοιχεία α' έως γ' και ε', του κανονισμού αυτού.

- 11 Με απόφαση της 14ης Οκτωβρίου 2008, το τμήμα ακυρώσεων του EUIPO απέρριψε την αίτηση στο σύνολό της.
- 12 Στις 23 Οκτωβρίου 2008, η νυν αναιρεσείουσα άσκησε ενώπιον του EUIPO προσφυγή κατά της αποφάσεως αυτής, βάσει των άρθρων 57 έως 62 του κανονισμού 40/94 (νυν άρθρων 58 έως 64 του κανονισμού 207/2009). Προς στήριξη της προσφυγής της, προέβαλε παράβαση του άρθρου 7, παράγραφος 1, στοιχεία α' έως γ' και ε', του εν λόγω κανονισμού 40/94.
- 13 Με την επίμαχη απόφαση, το τμήμα προσφυγών επικύρωσε την απόφαση του τμήματος ακυρώσεων της 14ης Οκτωβρίου 2008 και απέρριψε την προσφυγή.

Η ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου διαδικασία και η αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση

- 14 Με δικόγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του Γενικού Δικαστηρίου στις 6 Νοεμβρίου 2009, η Simba Toys άσκησε προσφυγή με αίτημα την ακύρωση της επίμαχης αποφάσεως.
- 15 Προς στήριξη της προσφυγής της, προέβαλε οκτώ λόγους ακυρώσεως, αντλούμενους από παράβαση του άρθρου 75, πρώτη περίοδος, και του άρθρου 76, παράγραφος 1, πρώτη περίοδος, του κανονισμού 207/2009, καθώς και από παράβαση του άρθρου 7, παράγραφος 1, στοιχείο β', του άρθρου 7, παράγραφος 1, στοιχείο γ', του άρθρου 7, παράγραφος 1, στοιχείο ε', σημεία i έως iii, και του άρθρου 7, παράγραφος 3, του κανονισμού 40/94.
- 16 Με την αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση, το Γενικό Δικαστήριο απέρριψε την προσφυγή ως αβάσιμη.

Αιτήματα των διαδίκων

- 17 Η Simba Toys ζητεί από το Δικαστήριο:
  - να αναιρέσει την αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση·
  - να ακυρώσει την επίμαχη απόφαση, και
  - να καταδικάσει τη Seven Towns και το EUIPO στα δικαστικά έξοδα.
- 18 Η Seven Towns και το EUIPO ζητούν από το Δικαστήριο:
  - να απορρίψει την αίτηση αναιρέσεως και
  - να καταδικάσει τη Simba Toys στα δικαστικά έξοδα.

Επί του αιτήματος περί επαναλήψεως της προφορικής διαδικασίας

- 19 Με έγγραφο της 7ης Ιουλίου 2016, η Seven Towns ζήτησε να διαταχθεί η επανάληψη της προφορικής διαδικασίας.
- 20 Η εταιρία αυτή διατείνεται, κατ' ουσίαν, ότι, στις προτάσεις του, ο γενικός εισαγγελέας επικαλέσθηκε πραγματικά στοιχεία και εξέτασε επιχειρήματα επί των οποίων δεν διεξήχθη συζήτηση μεταξύ των διαδίκων τόσο ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου όσο και ενώπιον του Δικαστηρίου, σχετικά, ιδίως, με τον καθορισμό της λειτουργίας των επίμαχων προϊόντων, τον προσδιορισμό των ουσιωδών χαρακτηριστικών γνωρισμάτων του σημείου, καθώς και την εκτίμηση περί της λειτουργικότητας του σχήματος του κύβου.

- 21 Υπενθυμίζεται συναφώς ότι το Δικαστήριο δύναται ανά πάσα στιγμή, αφού ακούσει τον γενικό εισαγγελέα, να διατάξει την επανάληψη της προφορικής διαδικασίας, σύμφωνα με το άρθρο 83 του Κανονισμού του Διαδικασίας, ιδίως αν κρίνει ότι δεν έχει διαφωτισθεί επαρκώς, ή όταν, προς επίλυση της διαφοράς, το Δικαστήριο χρειάζεται να στηριχθεί σε επιχείρημα επί του οποίου δεν διεξήχθη συζήτηση κατ' αντιμωλίαν μεταξύ των ενδιαφερομένων (βλ., σχετικώς, απόφαση της 7ης Απριλίου 2016, *Marchon Germany*, C-315/14, EU:C:2016:211, σκέψη 19).
- 22 Τούτο δεν συμβαίνει εν προκειμένω. Πράγματι, το Δικαστήριο, αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα, κρίνει ότι διαθέτει όλα τα απαραίτητα προκειμένου να αποφανθεί στοιχεία και ότι η υπόθεση δεν πρέπει να εξετασθεί λαμβανομένου υπόψη νέου πραγματικού περιστατικού δυνάμενου να ασκήσει καθοριστική επιρροή επί της αποφάσεώς του ή επιχειρήματος επί του οποίου δεν διεξήχθη συζήτηση ενώπιόν του.
- 23 Υπό τις συνθήκες αυτές, το αίτημα της *Seven Towns* για επανάληψη της προφορικής διαδικασίας πρέπει να απορριφθεί.

Επί της αιτήσεως αναιρέσεως

Επιχειρήματα των διαδίκων

- 24 Προς στήριξη της αιτήσεώς της αναιρέσεως, η *Simba Toys* προβάλλει έξι λόγους αναιρέσεως. Με τον πρώτο λόγο αναιρέσεως, η *Simba Toys* υποστηρίζει ότι το Γενικό Δικαστήριο παρέβη, στις σκέψεις 50 έως 77 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, το άρθρο 7, παράγραφος 1, στοιχείο ε', σημείο ii, του κανονισμού 40/94, κατά το οποίο δεν γίνονται δεκτά προς καταχώριση τα σημεία που αποτελούνται αποκλειστικώς από το σχήμα του προϊόντος το οποίο είναι απαραίτητο για την επίτευξη τεχνικού αποτελέσματος.
- 25 Η *Simba Toys* διατείνεται συναφώς, πρώτον, ότι το Γενικό Δικαστήριο κακώς έκρινε, στη σκέψη 72 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι η εφαρμογή του άρθρου 7, παράγραφος 1, στοιχείο ε', σημείο ii, του κανονισμού 40/94 εξαρτάται από το αν πληρούται η προϋπόθεση περί του ότι η επίτευξη τεχνικού αποτελέσματος πρέπει τουλάχιστον να μπορεί να «συναχθεί με επαρκή βεβαιότητα» από την απεικόνιση του οικείου σήματος. Μια τέτοια «απαίτηση να καθίσταται το τεχνικό αποτέλεσμα επακριβώς αντιληπτό» δεν προκύπτει ούτε από το γράμμα της διατάξεως αυτής ούτε από τη νομολογία, αντιβαίνει δε, επιπροσθέτως, στον σκοπό της.
- 26 Δεύτερον, το Γενικό Δικαστήριο, ερμήνευσε κατά τρόπο υπερβολικώς περιοριστικό την έννοια της «τεχνικής λειτουργίας», αποφαινόμενο, στη σκέψη 60 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι η δομή πλέγματος την οποία έχουν οι έδρες του κύβου δεν πληροί τέτοια λειτουργία. Κατά την αναιρεσείουσα, το Γενικό Δικαστήριο αγνόησε ότι η δομή αυτή και το σχήμα του κύβου εν γένει δεν είναι αυθαίρετα και ότι, ως εκ τούτου, έχουν κατ' ανάγκην τεχνικό χαρακτήρα.
- 27 Τρίτον, η αναιρεσείουσα προβάλλει πλάνη περί το δίκαιο στην οποία υπέπεσε το Γενικό Δικαστήριο, κρίνοντας, στη σκέψη 53 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι η απόρριψη της αιτήσεως καταχωρίσεως σημείου για τον λόγο που διαλαμβάνεται στο άρθρο 7, παράγραφος 1, στοιχείο ε', σημείο ii, του κανονισμού 40/94 προϋποθέτει ότι τα ουσιώδη χαρακτηριστικά γνωρίσματα του επίμαχου σήματος επιτελούν τα ίδια την τεχνική λειτουργία του οικείου προϊόντος και όχι ότι είναι αποτέλεσμά της.
- 28 Τέταρτον, η αναιρεσείουσα επικρίνει το Γενικό Δικαστήριο επειδή απέρριψε την αιτίαση που αντλείται από έλλειψη εναλλακτικών σχημάτων δυνάμενων να επιτελέσουν την ίδια τεχνική λειτουργία. Εν πάση περιπτώσει, η ύπαρξη διαθέσιμων εναλλακτικών σχημάτων δεν συνεπάγεται, κατά την αναιρεσείουσα, τη μη εφαρμογή του εν λόγω άρθρου 7, παράγραφος 1, στοιχείο β', σημείο ii. Όσον αφορά,

ειδικότερα, τις μαύρες γραμμές που διαιρούν σε τετράγωνα τις έδρες του κύβου, μολονότι είναι δυνατή η κατασκευή μαγικού κύβου χωρίς τα στοιχεία αυτά, ένας τέτοιος κύβος θα εξακολουθούσε, λόγω του βαθμού ομοιότητάς του, να προστατεύεται βάσει του επίμαχου σήματος. Υπό τις συνθήκες αυτές, το Γενικό Δικαστήριο παρέβλεψε, κατά την αναιρεσεύουσα, το δημόσιο συμφέρον το οποίο υπηρετεί η διάταξη αυτή και το οποίο συνίσταται στην αποτροπή της δημιουργίας μονοπωλίου επί των τεχνικών λύσεων.

- 29 Πέμπτον, το Γενικό Δικαστήριο, κατά την εκ μέρους του εκτίμηση του τεχνικού χαρακτήρα των ουσιωδών χαρακτηριστικών γνωρισμάτων του επίμαχου προϊόντος, παρέλειψε να λάβει υπόψη την ύπαρξη προϊόντων τα οποία διετίθεντο ήδη στο εμπόριο πριν από την ημερομηνία καταθέσεως της αιτήσεως καταχωρίσεως του επίμαχου σήματος, ιδίως δε της υπάρξεως του «Rubik's Cube» [στο εξής: Κύβος του Ρούμπικ] που κατασκευάζει η παρεμβαίνουσα, και τα οποία εμφανίζουν τα ουσιώδη χαρακτηριστικά γνωρίσματα του επίμαχου σήματος, μεταξύ των οποίων καταλέγεται και η ιδιαίτερως γνωστή στους καταναλωτές δυνατότητα περιστροφής.
- 30 Έκτον, η Simba Toys προσάπτει στο Γενικό Δικαστήριο ότι, στη σκέψη 55 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, έκρινε, αφού αποφάνθηκε ότι το επίμαχο σήμα είχε καταχωρισθεί για τα «τρισετάσια παζλ» εν γένει, χωρίς να περιορίζεται σε εκείνα που έχουν δυνατότητα περιστροφής, ότι η αίτηση καταχωρίσεως σήματος μπορεί να απορριφθεί μόνον εφόσον ο λόγος τον οποίο προβλέπει το άρθρο 7, παράγραφος 1, στοιχείο ε', σημείο ii, του κανονισμού 40/94 ισχύει για το σύνολο, ή, τουλάχιστον, μεγάλο αριθμό των προϊόντων που προσδιορίζει το σήμα αυτό.
- 31 Κατά τη Seven Towns και το EUIPO, ο πρώτος λόγος αναιρέσεως πρέπει να απορριφθεί ως, τουλάχιστον εν μέρει, απαράδεκτος, λόγω του ότι βάλλει κατά διαπιστώσεων περί των πραγματικών περιστατικών.
- 32 Εν πάση περιπτώσει, ο ως άνω λόγος αναιρέσεως πρέπει, κατά τους διαδίκους αυτούς, να απορριφθεί ως αβάσιμος. Ζητούν, κατ' ουσίαν, να επικυρωθεί το μέρος του σκεπτικού της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως κατά του οποίου βάλλει ο λόγος αυτός. Συναφώς, το Γενικό Δικαστήριο, αντί να εισαγάγει νέες απαιτήσεις, απλώς εφήρμοσε την υπάρχουσα νομολογία, κατά την οποία, μεταξύ άλλων, η ενδεχόμενη τεχνική λειτουργία πρέπει να προσδιορίζεται βάσει της απεικονίσεως του οικείου σήματος. Η Seven Towns και το EUIPO επισημαίνουν, εξάλλου, ότι τα επίμαχα προϊόντα περιλαμβάνουν τα τρισετάσια παζλ στο σύνολό τους, σύνολο του οποίου δεν αποτελούν αυτοτελή υποκατηγορία οι μαγικοί κύβοι.

Εκτίμηση του Δικαστηρίου

- 33 Με τον πρώτο λόγο αναιρέσεως, η Simba Toys υποστηρίζει ότι το Γενικό Δικαστήριο υπέπεσε σε πεπλανημένη εφαρμογή του άρθρου 7, παράγραφος 1, στοιχείο ε', σημείο ii, του κανονισμού 40/94 στηριζόμενο, ιδίως, στις σκέψεις 56 έως 77 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, σε υπερβολικά περιοριστική ερμηνεία της διατάξεως αυτής όσον αφορά τον λειτουργικό χαρακτήρα του επίμαχου σχήματος. Κατά συνέπεια, κακώς έκρινε το Γενικό Δικαστήριο ότι τα ουσιώδη χαρακτηριστικά γνωρίσματα του σχήματος αυτού δεν ανταποκρίνονται σε τεχνική λειτουργία του επίμαχου προϊόντος.
- 34 Συναφώς, μολονότι η εκτίμηση περί της λειτουργικότητας των ουσιωδών χαρακτηριστικών γνωρισμάτων σημείου, καθόσον συνεπάγεται διαπιστώσεις επί των πραγματικών περιστατικών, δεν μπορεί, ως εκ της φύσεώς της, με την επιφύλαξη της περιπτώσεως παραμορφώσεως, να αποτελέσει το αντικείμενο ελέγχου εκ μέρους του Δικαστηρίου στο πλαίσιο αναιρέσεως (βλ., σχετικώς, αποφάσεις της 14ης Σεπτεμβρίου 2010, Lego Juris κατά ΓΕΕΑ, C-48/09 P, EU:C:2010:516, σκέψη 74, και της 17ης Μαρτίου 2016, Naazneen Investments κατά ΓΕΕΑ, C-252/15 P, μη δημοσιευθείσα, EU:C:2016:178, σκέψη 59), δεν ισχύει το ίδιο στην περίπτωση των νομικών ζητημάτων που εγείρει η εξέταση της συνάφειας των νομικών κριτηρίων που εφαρμόζονται κατά την εκτίμηση αυτή, καθώς και, ειδικότερα, των παραγόντων που λαμβάνονται υπόψη προς τούτο (βλ., σχετικώς, αποφάσεις της

- 14ης Σεπτεμβρίου 2010, Lego Juris κατά ΓΕΕΑ, C-48/09 P, EU:C:2010:516, σκέψεις 84 και 85, και της 6ης Μαρτίου 2014, Pi-Design κ.λπ. κατά Yoshida Metal Industry, C-337/12 P έως C-340/12 P, μη δημοσιευθείσα, EU:C:2014:129, σκέψη 61).
- 35 Ως εκ τούτου, ο πρώτος λόγος αναιρέσεως είναι παραδεκτός, διότι σκοπεύει να αμφισβητήσει την εκ μέρους του Γενικού Δικαστηρίου εφαρμογή, στην αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση, των κριτηρίων και των παραγόντων, όπως συνάγονται, ιδίως, από τη νομολογία του Δικαστηρίου, προκειμένου να εκτιμηθεί ο λειτουργικός χαρακτήρας του επίμαχου σημείου κατά την έννοια του άρθρου 7, παράγραφος 1, στοιχείο ε', σημείο ii, του κανονισμού 40/94.
- 36 Όσον αφορά το βάσιμο του λόγου αυτού αναιρέσεως, πρέπει να υπομνησθεί καταρχάς ότι το δίκαιο των σημάτων αποτελεί ουσιώδες στοιχείο του συστήματος ανταγωνισμού στην Ένωση. Στο πλαίσιο του συστήματος αυτού, οι επιχειρήσεις πρέπει να μπορούν, για να προσελκύσουν την πελατεία με την ποιότητα των προϊόντων ή των υπηρεσιών τους, να καταχωρίζουν ως σήματα σημεία που παρέχουν στον καταναλωτή τη δυνατότητα να διακρίνει, χωρίς κίνδυνο συγχύσεως, τα προϊόντα αυτά ή τις υπηρεσίες αυτές από προϊόντα ή υπηρεσίες άλλης προελεύσεως (απόφαση της 14ης Σεπτεμβρίου 2010, Lego Juris κατά ΓΕΕΑ, C-48/09 P, EU:C:2010:516, σκέψη 38 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).
- 37 Επιπλέον, όπως προκύπτει από το άρθρο 4 του κανονισμού 40/94, σημείο το οποίο απεικονίζει το σχήμα προϊόντος καταλέγεται μεταξύ των σημείων που δύναται να αποτελούν σήμα υπό την προϋπόθεση ότι είναι, αφενός μεν, επιδεκτικό γραφικής παραστάσεως, αφετέρου δε κατάλληλο για να διακρίνει το προϊόν ή την υπηρεσία επιχειρήσεως από εκείνα άλλων επιχειρήσεων (βλ., σχετικώς, αποφάσεις της 29ης Απριλίου 2004, Henkel κατά ΓΕΕΑ, C-456/01 P και C-457/01 P, EU:C:2004:258, σκέψεις 30 και 31, και της 14ης Σεπτεμβρίου 2010, Lego Juris κατά ΓΕΕΑ, C-48/09 P, EU:C:2010:516, σκέψη 39).
- 38 Από τη νομολογία του Δικαστηρίου προκύπτει επίσης ότι καθένας από τους λόγους απαραδέκτου αιτήσεως καταχωρίσεως οι οποίοι απαριθμούνται στο άρθρο 7, παράγραφος 1, του κανονισμού 40/94 πρέπει να ερμηνεύεται με γνώμονα το γενικό συμφέρον που υπηρετεί (αποφάσεις της 29ης Απριλίου 2004, Henkel κατά ΓΕΕΑ, C-456/01 P και C-457/01 P, EU:C:2004:258, σκέψη 45, και της 14ης Σεπτεμβρίου 2010, Lego Juris κατά ΓΕΕΑ, C-48/09 P, EU:C:2010:516, σκέψη 43).
- 39 Στο πλαίσιο αυτό, το Δικαστήριο έχει επισημάνει ότι το άρθρο 7, παράγραφος 1, στοιχείο ε', σημείο ii, του κανονισμού 40/94 αποσκοπεί στην αποτροπή του ενδεχομένου το δίκαιο των σημάτων να έχει τελικώς ως αποτέλεσμα την υπέρ επιχειρήσεως δημιουργία μονοπωλίου επί των τεχνικών λύσεων ή των πρακτικής φύσεως χαρακτηριστικών γνωρισμάτων ενός προϊόντος (απόφαση της 14ης Σεπτεμβρίου 2010, Lego Juris κατά ΓΕΕΑ, C-48/09 P, EU:C:2010:516, σκέψη 43).
- 40 Επιπλέον, πρέπει να υπομνησθεί, καταρχάς, ότι η προσήκουσα εφαρμογή της διατάξεως αυτής προϋποθέτει ότι τα ουσιώδη χαρακτηριστικά γνωρίσματα του επίμαχου τρισδιάστατου σημείου έχουν δεόντως προσδιορισθεί (βλ., σχετικώς, αποφάσεις της 14ης Σεπτεμβρίου 2010, Lego Juris κατά ΓΕΕΑ, C-48/09 P, EU:C:2010:516, σκέψη 68, και της 6ης Μαρτίου 2014, Pi-Design κ.λπ. κατά Yoshida Metal Industry, C-337/12 P έως C-340/12 P, μη δημοσιευθείσα, EU:C:2014:129, σκέψη 46).
- 41 Εν προκειμένω, το Γενικό Δικαστήριο, στη σκέψη 47 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως επικύρωσε την εκ μέρους του τμήματος προσφυγών εκτίμηση ότι τα ουσιώδη χαρακτηριστικά γνωρίσματα του επίμαχου σημείου συνίστανται σε κύβο και σε δομή πλέγματος που εμφανίζεται σε καθεμία από τις έδρες του κύβου αυτού. Η διαπίστωση αυτή δεν αμφισβητείται στο πλαίσιο της υπό κρίση αιτήσεως αναιρέσεως.

- 42 Όσον αφορά, εν συνεχεία, το ζήτημα αν αυτά τα ουσιώδη χαρακτηριστικά γνωρίσματα ανταποκρίνονται σε τεχνική λειτουργία του προϊόντος, το Γενικό Δικαστήριο έδωσε αρνητική απάντηση, απορρίπτοντας, ιδίως στις σκέψεις 56 έως 61 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, τα επιχειρήματα της νυν αναιρεσείουσας ότι οι μαύρες γραμμές και, γενικότερα, η δομή πλέγματος που εμφανίζεται σε καθεμία από τις έδρες του επίμαχου κύβου επιτελούν τεχνική λειτουργία.
- 43 Συναφώς, το Γενικό Δικαστήριο απέρριψε τα επιχειρήματα της νυν αναιρεσείουσας σχετικά με τη δυνατότητα περιστροφής των ατομικών στοιχείων του επίμαχου κύβου, την οποία υποδηλώνουν, κατά την αναιρεσείουσα, οι εν λόγω μαύρες γραμμές, επισημαίνοντας, ιδίως στις σκέψεις 58 και 59 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι τα επιχειρήματα αυτά στηρίζονται κατ' ουσίαν στη γνώση της δυνατότητας περιστροφής των κάθετων και οριζόντιων σειρών του «Κύβου του Ρούμπικ» και ότι η δυνατότητα αυτή δεν μπορεί να οφείλεται στα χαρακτηριστικά γνωρίσματα του απεικονιζόμενου σχήματος, αλλά, κατά το μέγιστο, σε εσωτερικό και μη ορατό μηχανισμό του κύβου. Κατά το Γενικό Δικαστήριο, ορθώς το τμήμα προσφυγών δεν συμπεριέλαβε αυτό το μη ορατό στοιχείο στην ανάλυσή του περί λειτουργικότητας των ουσιωδών χαρακτηριστικών γνωρισμάτων του επίμαχου σήματος. Στο πλαίσιο αυτό, το Γενικό Δικαστήριο διαπίστωσε ότι το να συναχθεί η ύπαρξη εσωτερικού μηχανισμού περιστροφής από τις απεικονίσεις του σήματος αυτού δεν θα πληρούσε τις απαιτήσεις περί του ότι οποιοσδήποτε απαγωγικός συλλογισμός πρέπει να συναρτάται κατά το μέγιστο δυνατό με την πραγματικότητα, με αφετηρία το επίμαχο σχήμα, όπως αυτό απεικονίζεται, και να είναι επαρκώς στέρεος.
- 44 Ως εκ τούτου, το Γενικό Δικαστήριο, όπως και το τμήμα προσφυγών, έκρινε, στη σκέψη 60 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι η δομή πλέγματος που εμφανίζεται σε καθεμία από τις έδρες του επίμαχου κύβου δεν πληροί καμία τεχνική λειτουργία, επειδή το γεγονός ότι η συγκεκριμένη δομή έχει ως αποτέλεσμα να χωρίζει οπτικά κάθε έδρα του κύβου αυτού σε εννέα τετράγωνου σχήματος στοιχεία ίδιου μεγέθους δεν μπορεί να συνιστά τεχνική λειτουργία κατά την έννοια της σχετικής νομολογίας.
- 45 Όπως, όμως, επισήμανε ο γενικός εισαγγελέας στο σημείο 99 των προτάσεών του, το σκεπτικό αυτό ενέχει πλάνη περί το δίκαιο.
- 46 Πράγματι, για την ανάλυση της λειτουργικότητας σημείου κατά την έννοια του άρθρου 7, παράγραφος 1, στοιχείο ε', σημείο ii, του κανονισμού 40/94, το οποίο αφορά μόνον τα σημεία που αναπαριστούν το σχήμα του συγκεκριμένου προϊόντος, τα ουσιώδη χαρακτηριστικά γνωρίσματα σχήματος πρέπει να εκτιμώνται με γνώμονα την τεχνική λειτουργία του οικείου συγκεκριμένου προϊόντος (βλ., σχετικώς, απόφαση της 14ης Σεπτεμβρίου 2010, Lego Juris κατά ΓΕΕΑ, C-48/09 P, EU:C:2010:516, σκέψη 72).
- 47 Επομένως και καθόσον δεν αμφισβητείται ότι το επίμαχο σημείο αποτελείται από το σχήμα συγκεκριμένου προϊόντος και όχι από αφηρημένο σχήμα, το Γενικό Δικαστήριο θα έπρεπε να προσδιορίσει την τεχνική λειτουργία του επίμαχου συγκεκριμένου προϊόντος, δηλαδή του τρισδιάστατου παζλ, και να λάβει υπόψη το στοιχείο αυτό κατά την εκτίμηση περί της λειτουργικότητας των ουσιωδών χαρακτηριστικών γνωρισμάτων του επίμαχου σημείου.
- 48 Μολονότι έπρεπε, όπως άλλωστε επισήμανε το Γενικό Δικαστήριο στη σκέψη 59 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, η ανάλυση αυτή να έχει ως αφετηρία το επίμαχο σχήμα, όπως αυτό απεικονίζεται, η εν λόγω ανάλυση δεν θα ήταν δυνατή χωρίς να ληφθούν υπόψη, ενδεχομένως, τα πρόσθετα στοιχεία που άπτονται της λειτουργίας του επίμαχου συγκεκριμένου προϊόντος.
- 49 Πράγματι, αφενός, από τη νομολογία του Δικαστηρίου προκύπτει ότι, κατά την εξέταση των λειτουργικών χαρακτηριστικών γνωρισμάτων σημείου, η αρμόδια αρχή δύναται να προβεί σε ενδελεχή εξέταση στο πλαίσιο της οποίας λαμβάνονται υπόψη, πέραν της απεικόνισεως και των περιγραφών που ενδεχομένως επισυνάφθηκαν στην αίτηση καταχώρισεως κατά την κατάθεσή της, στοιχεία

χρήσιμα για τον προσήκοντα προσδιορισμό των ουσιωδών χαρακτηριστικών γνωρισμάτων του σημείου αυτού (απόφαση της 6ης Μαρτίου 2014, Pi-Design κ.λπ. κατά Yoshida Metal Industry, C-337/12 P έως C-340/12 P, μη δημοσιευθείσα, EU:C:2014:129, σκέψη 54).

- 50 Αφετέρου, όπως επισήμανε ο γενικός εισαγγελέας στα σημεία 86 και 91 έως 93 των προτάσεών του, σε όλες τις υποθέσεις επί των οποίων εκδόθηκαν οι αποφάσεις του Δικαστηρίου της 18ης Ιουνίου 2002, Philips (C-299/99, EU:C:2002:377), της 14ης Σεπτεμβρίου 2010, Lego Juris κατά ΓΕΕΑ (C-48/09 P, EU:C:2010:516), και της 6ης Μαρτίου 2014, Pi-Design κ.λπ. κατά Yoshida Metal Industry (C-337/12 P έως C-340/12 P, μη δημοσιευθείσα, EU:C:2014:129), τα αρμόδια όργανα δεν θα μπορούσαν να προβούν σε ανάλυση του οικείου σχήματος αποκλειστικώς βάσει της απεικονίσεώς του, χωρίς να ανατρέξουν σε πρόσθετα στοιχεία σχετικά με το συγκεκριμένο προϊόν.
- 51 Ως εκ τούτου, το Γενικό Δικαστήριο ερμήνευσε κατά τρόπο υπερβολικά περιοριστικό τα κριτήρια εφαρμογής του άρθρου 7, παράγραφος 1, στοιχείο ε', σημείο ii, του κανονισμού 40/94, αποφαινόμενο, ιδίως στις σκέψεις 57 έως 59 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι, προκειμένου να εξετασθεί η λειτουργικότητα των ουσιωδών χαρακτηριστικών γνωρισμάτων του οικείου σημείου, ιδίως δε της δομής πλέγματος που εμφανίζεται σε καθεμία από τις έδρες του κύβου, έπρεπε να στηριχθεί στο επίμαχο σχήμα, όπως αυτό απεικονίζεται, χωρίς να απαιτείται να ληφθούν υπόψη πρόσθετα στοιχεία τα οποία ένας αντικειμενικός παρατηρητής δεν θα μπορούσε να «αντιληφθεί επακριβώς» βασιζόμενος στις απεικονίσεις του επίμαχου σήματος, όπως είναι η δυνατότητα περιστροφής ατομικών στοιχείων τρισδιάστατου παζλ, αντίστοιχου του «Κύβου του Ρούμπικ».
- 52 Επιπλέον, τα διαλαμβανόμενα στη σκέψη 55 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως περί του ότι επίμαχο σήμα καταχωρίστηκε για τα «τρειςδιάστατα παζλ» εν γένει, δηλαδή χωρίς να περιορίζεται σε εκείνα που έχουν δυνατότητα περιστροφής, και ότι ο δικαιούχος του σήματος αυτού δεν επισύναψε στην αίτησή του καταχώρισεως περιγραφή με την οποία να διευκρινίζεται ότι το επίμαχο σχήμα διέθετε τέτοια ικανότητα, δεν αποκλείει το ενδεχόμενο να ληφθεί υπόψη, κατά την εξέταση της λειτουργικότητας των ουσιωδών χαρακτηριστικών γνωρισμάτων του επίμαχου σημείου, μια τέτοια τεχνική λειτουργία του συγκεκριμένου προϊόντος που απεικονίζεται με το σημείο αυτό, διότι άλλως θα καθίστατο δυνατή για τον δικαιούχο του εν λόγω σήματος η διεύρυνση του πεδίου της προστασίας που παρέχεται βάσει της καταχώρισεως του σήματος αυτού σε κάθε είδους παζλ παρόμοιου σχήματος, ανεξαρτήτως του ακριβούς τρόπου λειτουργίας του.
- 53 Η τελευταία αυτή δυνατότητα, όμως, θα αντέβαινε στον σκοπό που επιδιώκεται με το άρθρο 7, παράγραφος 1, στοιχείο ε', σημείο ii, του κανονισμού 40/94, ο οποίος, όπως υπομνήσθηκε στη σκέψη 39 της παρούσας αποφάσεως, συνίσταται στην αποτροπή του ενδεχομένου της υπέρ επιχειρήσεως δημιουργίας μονοπωλίου επί των τεχνικών λύσεων ή των πρακτικής φύσεως χαρακτηριστικών γνωρισμάτων ενός προϊόντος.
- 54 Λαμβανομένου υπόψη του συνόλου των προεκτεθέντων, πρέπει να γίνει δεκτός ο πρώτος λόγος αναιρέσεως και, κατά συνέπεια, να αναιρεθεί η αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση, χωρίς να απαιτείται να εξετασθούν τα λοιπά επιχειρήματα που προβλήθηκαν με τον λόγο αυτό και οι λοιποί λόγοι της υπό κρίση αιτήσεως αναιρέσεως.

Επί της πρωτοδίκως υποβληθείσας προς εκδίκαση διαφοράς

- 55 Κατά το άρθρο 61, πρώτο εδάφιο, του Οργανισμού του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όταν το Δικαστήριο αναιρεί την απόφαση του Γενικού Δικαστηρίου, μπορεί είτε να αποφανθεί το ίδιο οριστικά επί της διαφοράς, εφόσον είναι ώριμη προς εκδίκαση, είτε να την αναπέμψει στο Γενικό Δικαστήριο για να την κρίνει.

- 56 Εν προκειμένω, το Δικαστήριο έχει στη διάθεσή του τα απαραίτητα στοιχεία προκειμένου να αποφανθεί οριστικώς επί του δευτέρου λόγου της πρωτόδικως ασκηθείσας προσφυγής, ο οποίος αντλείται από παράβαση του άρθρου 7, παράγραφος 1, στοιχείο ε', σημείο ii, του κανονισμού 40/94.
- 57 Πράγματι, από τις σκέψεις 42 έως 53 της παρούσας αποφάσεως προκύπτει ότι ο λόγος αυτός είναι βάσιμος.
- 58 Κατά συνέπεια, πρέπει να ακυρωθεί η επίμαχη απόφαση λόγω παραβάσεως του άρθρου 7, παράγραφος 1, στοιχείο ε', σημείο ii, του κανονισμού 40/94.

Επί των δικαστικών εξόδων

- 59 Κατά το άρθρο 184, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας του Δικαστηρίου, όταν η αίτηση αναιρέσεως γίνεται δεκτή και το Δικαστήριο κρίνει το ίδιο οριστικά τη διαφορά, αυτό αποφαινεται επί των εξόδων.
- 60 Κατά το άρθρο 138, παράγραφος 1, του Κανονισμού αυτού, το οποίο εφαρμόζεται στην αναιρετική διαδικασία δυνάμει του άρθρου 184, παράγραφος 1, του εν λόγω Κανονισμού, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα, εφόσον υπάρχει σχετικό αίτημα του νικήσαντος διαδίκου.
- 61 Δεδομένου ότι η αναιρεσείουσα ζήτησε να καταδικασθεί το EUIPO και η Seven Towns στα δικαστικά έξοδα και ότι οι εν λόγω διάδικοι ηττήθηκαν, πρέπει να καταδικασθούν στα δικαστικά έξοδα αμφοτέρων των βαθμών διαδικασίας, δηλαδή τόσο στα έξοδα της πρωτόδικης διαδικασίας επί της υποθέσεως T-450/09 όσο και σε αυτά της αναιρετικής διαδικασίας.

Για τους λόγους αυτούς, το Δικαστήριο (πρώτο τμήμα) αποφασίζει:

- 1) **Αναιρεί την απόφαση την οποία εξέδωσε το Γενικό Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις 25 Νοεμβρίου 2014, επί της υποθέσεως Simba Toys κατά ΓΕΕΑ – Seven Towns (Σχήμα κύβου του οποίου οι έδρες έχουν δομή πλέγματος) (T-450/09, EU:T:2014:983).**
- 2) **Ακυρώνει την απόφαση την οποία εξέδωσε το δεύτερο τμήμα προσφυγών του Γραφείου Διανοητικής Ιδιοκτησίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης (EUIPO) την 1η Σεπτεμβρίου 2009 (υπόθεση R 1526/2008-2), σχετικά με διαδικασία κηρύξεως ακυρότητας μεταξύ της Simba Toys GmbH & Co. KG και της Seven Towns Ltd.**
- 3) **Η Seven Towns Ltd και το Γραφείο Διανοητικής Ιδιοκτησίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης φέρουν, εκτός των εξόδων τους, τα δικαστικά έξοδα στα οποία υποβλήθηκε η Simba Toys GmbH & Co. KG όσον αφορά τόσο την πρωτόδικη διαδικασία επί της υποθέσεως T-450/09 όσο και την αναιρετική διαδικασία.**

(υπογραφές)